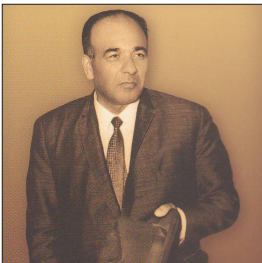

از آن همه دیروز / بازخوانی تاریخ

روزنامه‌نگاری که مترجم قرآن بود

ابوالقاسم پاینده روزنامه‌نگار، داستان‌نویس، و مترجم برجسته ایرانی سال ۱۲۹۲ در نجف‌آباد اصفهان متولد شد. تحصیلات مقدماتی را در نجف‌آباد، و صرف و نحو عربی و فقه اسلامی و فلسفه را در اصفهان آموخت. او هوش و حافظه فوق‌العاده‌ای داشت. پاینده کار مطبوعاتی را از سال ۱۳۰۸ در روزنامه عرفان اصفهان آغاز کرد.

سال ۱۳۱۱ به تهران رفت و در روزنامه‌های شفق سرخ و ایران به کار مشغول شد. چندی هم سردبیر مجله تعلیم و تربیت بود. وی مدیریت مجله صبا را که در سال ۱۳۲۱ تأسیس کرده بود عهده‌دار شد و آن را در زمره یکی از موفق‌ترین نشریات در تاریخ مطبوعات ایران ثبت کرد. پاینده در دوره دوم مجلس مؤسسان و دوره‌های بیست و یکم و بیست و دوم مجلس شورای ملی، نماینده مردم نجف‌آباد، و در سال ۱۳۴۴، نماینده ایران در کنفرانس اسلامی مکه بود. او به زبان‌های عربی، انگلیسی و فرانسه آشنایی کامل داشت.

از جمله آثارش می‌توان به مردکشان جوزدان، دکتر ریش، گردآوری و ترجمه نهج‌الفصاحه، کتاب املاء یا دستور نوشتن و… اشاره کرد. او سال ۱۳۳۶ موفق به ترجمه روان قرآن کریم به زبان فارسی شد. این ترجمه نقطه عطفی در ترجمه‌های معاصر قرآن به شمار می‌رود.

مرحوم علامه امینی صاحب‌الغدير در تقدیرنامه‌ای در باره ترجمه پاینده از قرآن گفت: «این قدم برجسته‌ای است که در راه ترجمه قرآن کریم برداشته‌اید و الحق که خوب از عهده آن برآمده‌اید. آفرین بر آن خامه شیوا و بیان رسا و شیرین.»

ابوالقاسم پاینده ۱۸ مرداد ۱۳۶۳ در تهران درگذشت.

خودزنی / **محیط زیست**

زور دکل حفاری بیشتر است

بعضی‌ها زورشان زیاد است. آن‌قدر زیاد که حتی اگر کار اشتباهی انجام بدهند می‌توانند بر اشتباهشان کم‌کامک یا فشاری کنند. گزارش کوتاهی که در ادامه می‌آید مصداق همین موضوع است. اعضای انجمن محیط زیستی «زمین و زندگی علامردشت» پس از چندین روز پیگیری و ناامیدی از برخورد جدی با مجری دکل حفاری در زیستگاه قوچ لا رستان این گزارش را در اختیار پایگاه خبری دیده‌بان قرار داده‌اند. منطقه شکار ممنوع کوه‌ها که در جنوب استان فارس و محدوده شهرستان لامرد (بخش علامردشت) واقع شده است، یکی از بهترین و بکرترین زیستگاه‌های استان فارس به‌خصوص گونه ارزشمند قوچ و میش لا رستان به‌شمار می‌رود. این منطقه تنوع زیستی غنی دارد و گونه‌های ارزشمندی چون پلنگ، قوچ و میش لا رستان، کل و بز، گرگ، کفتار، گربه وحشی، هوبره، کبک و… در آن زیست می‌کنند. منطقه کوه‌هاوز سال ۱۳۷۸ به‌عنوان منطقه شکار ممنوع انتخاب‌شده و با وجود ظرفیت‌های اکولوژیک فراوان، به دلیل وجود دو میدان گازی عظیم به نام میدان هما و میدان شانول هرگز با ارتقای سطح این منطقه به منطقه حفاظت‌شده موافقت نشده است. اخیرا نیز علاوه بر چاه‌های گاز قبلی، تعدادی دکل حفاری جدید به این منطقه وارد شده و دکل ها مشغول عملیات حفاری اند. دکل های حفاری برای انجام عملیات روزانه خود، آب را با همراه مواد شیمیایی خطرناکی از جمله کاستیک یا سود سوز آور (Sodium Hydroxide / Caustic Soda) ترکیب کرده و در جریان عملیات حفاری خود از آن استفاده می‌کنند. ترکیب این مواد، محلول بسیار سمی و خطرناکی به وجودمی‌آورد که برای انسان، حیوانات و گیاهان شدیداً مضر است و در صورت استفاده خوراکی موجب مرگ جانوران و در صورت جاری شدن روی زمین، نفوذ به خاک و تماس با ریشه گیاهان موجب از بین رفتن گیاه می‌شود. به همین دلیل دکل های حفاری به منظور جلوگیری از ورود مواد شیمیایی به طبیعت، ملزم به احداث نوع خاصی از استخرهای بزرگ هستند که به این استخرها «پیت» گفته می‌شود.

متأسفانه چند روز است که استخر یکی از این دکل ها سوراخ شده و مواد شیمیایی فوق‌الذکر با حجم بسیار زیادی وارد یکی از مهم‌ترین تنگه‌های منطقه می‌شود. شدت آلایندگی این مواد به حدی است که عمده پوته‌ها و درخت‌های موجود بر سر راه این مواد خشک شده‌و از بین رفته است. از آنجا که این منطقه در شرایط خشکسالی به سر می‌برد و بسیاری از چشمه‌های آن خشک شده است مسلمانان داران و پرندگان زیادی تاکنون از این آب استفاده نموده و تلف شده‌اند اما به دلیل صعب‌العبور بودن منطقه هنوز موردی از تلفات حیات وحش مشاهده نشده است.

ارتفاعات تنگه‌ای که مواد شیمیایی وارد آن می‌شود یکی از مهم‌ترین زیستگاه‌های کل و بز و مناطق پست‌تر آن نیز زیستگاه گونه با ارزش قوچ و میش لا رستان است. با وجود شکایت اداره محیط زیست شهرستان لامرد در مراجع قضایی، دکل حفاری مربوطه همچنان به فعالیت خود ادامه داده و روزانه هزاران لیتر ماده شیمیایی را وارد این زیستگاه ارزشمند می‌کند. و احتمالاً این ماجرا ادامه دارد… عرض نکردم؟ بعضی وقت‌ها زور بعضی‌ها زیادتر است و اعتراض و شکایت و دعوا با کسانی که زورشان زیادتر است معمولاً راه به جایی نمی‌برد. گزارش فوق هم نشان می‌دهد زور دکل حفاری از اداره محیط زیست بیشتر است لابد. چه چاره‌ها بخت گمراه؟ به قول معروف هر که بامش بیش برفش بیشتر.

فارسی را پاس بداریم

چو آب می‌رود این پارسی به قوت به طبع

هر زبانی برای خودش قواعد و مشخصاتی دارد که نادیده گرفتنشان، کاربران آن زبان را دچار بدنویسی و غلط‌نویسی و ضعف تالیف می‌کند. یکی از مشکلات فارسی امروز این است که اغلب ما یا اهل خواندن نیستیم یا اگر هم گوش شیطان کر، هفت قرآن در میان، اهل مطالعه باشیم خودمان را بیشتر با متون ترجمه‌ای سرگرم می‌کنیم و کمتر به سراغ متون دست اول می‌رویم. حاصل مترجمان ما هم جز عده‌ای انگشت‌شمار، نه بر زبان میدا تسلط دارند و نه بر زبان مقصد. حاصل کار انبوه کتاب‌هایی است که جملات درستشان در اقلیت است و مصیبت آنجا اتفاق می‌افتد که ما همین متون پر از غلط را می‌خوانیم و خواه ناخواه فارسی‌مان را از روی دست همین کتاب‌ها می‌نویسیم. جالب این است که معمولاً این مترجمان فارسی‌نشناس، بهانه می‌آورند که خب تقصیر ما چیست؟ زبان فارسی مشکل دارد، ضعیف است، نمی‌توان واژه تازه در آن ساخت و… و فرقی هم ندارد مترجم عزیز از چه زبانی در حال ترجمه به فارسی باشد؛ انگلیسی، روسی، فرانسه، عربی یا آلمانی، به زعم این بزرگواران زبان فارسی کلا زبان ضعیف به‌درنجوری است که در برابر

نان داغ کباب داغ / تازه‌های نشر

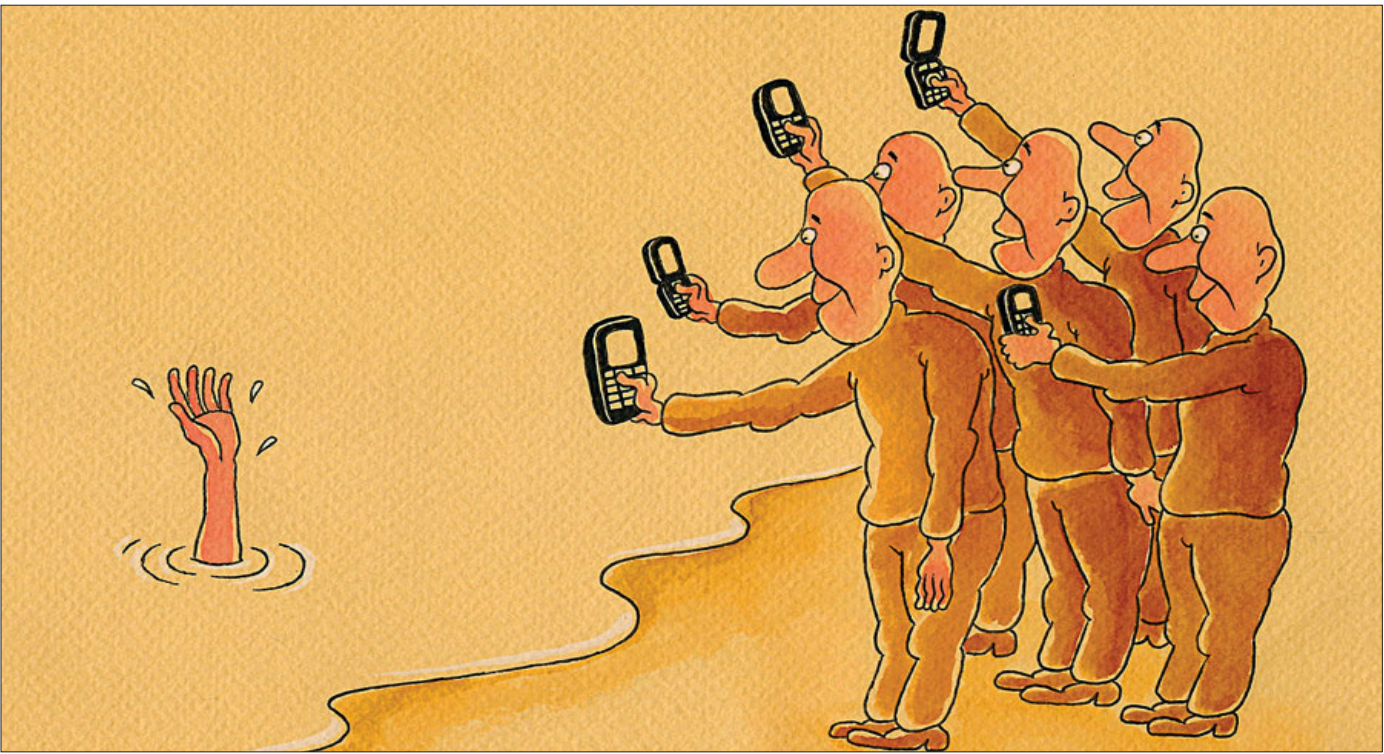
کارگردان‌ها تنها کار نمی‌کنند

بهمن فرمان‌آرا «فیلم ساختن» سیدنی لومت را ترجمه کرد

سیدنی لومت یکی از کارگردانان بزرگ معاصر سینمای آمریکا است که فیلم‌هایی چون «دوازده مرد خشمگین»، «بعد از ظهر سگی»، «شبکه» و… را در کارنامه دارد. این چهره سینمایی که چهار سال از درگذشتش می‌گذرد، کتابی منتشر کرده‌بود که به‌تازگی با ترجمه بهمن فرمان‌آرا در ایران به چاپ رسیده است. فیلم‌های سیدنی لومت بیش از ۵۰ بار نامزد دریافت جایزه اسکار شده‌اند. اتحادیه کارگردانان فیلم آمریکا هم ۷ بار او را نامزد بهترین کارگردان سال کرده است. به علاوه این کارگردان جایزه یک عمر فعالیت در سینما را از اتحادیه کارگردانان آمریکا و همچنین جایزه «د.و. گریفیث» را از آن خود کرده است. لومت در سال ۱۹۹۳ جایزه یک عمر فعالیت را از کلوب ملی هنر‌ها در آمریکا دریافت کرد. آثارش در موزه هنرهای مدرن نیویورک و موزه آمریکایی تصاویر متحرک، آکادمی انگلیسی هنر در لندن، و سینماتک فرانسه مرور شده‌اند. این کارگردان نشان لژیون هنری فرانسه را هم در کارنامه دارد. راجر ایبرت منتقد شناخته‌شده آمریکایی درباره کتاب سیدنی لومت که با نام «فیلم ساختن» چاپ شد، نقدی در مجله نقد کتاب نیویورک تایمز نوشت که در آن آمده است: «فوق‌العاده مفید… گاهی از من می‌پرسند کتابی پیدا می‌شود که تماشاگران با خواندنش بفهمند فیلم چگونه ساخته می‌شود و هنگام تماشای فیلم هم کمکشان کند؟ این همان کتاب است.»

بهمن فرمان‌آرا کارگردان و مترجم این کار نیز درباره کتاب پیش‌رو نوشته است: «یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های «فیلم ساختن» این است که چیزهایی را در باره بازیگرها و کاربا آن‌ها می‌گوید که در هیچ کلاس درسی نمی‌توان شنید و یاد گرفت. سیدنی لومت وقتی سرگرم نوشتن این کتاب بوده اصلاً به این فکر نمی‌کرده که خاطراتش را از روزهای فیلم‌سازی روی کاغذ بیاورد و بنویسد مارلون براندو سر صحنه فیلم‌برداری این گونه رفتار می‌کرد و پل نیومن به گونه‌ای دیگر؛ دنبال این بوده که توضیح بدهد خودش به عنوان کارگردانی خوب و قابل احترام در سینمای آمریکا،

گردش روزگار برعکس است

گوش ترحمی کو کز ما نظر نبوشد / دست غریق یعنی فریاد بی صداییم (بیدل دهلوی)

طرح: محمود نظری

با کاروان حله / اخبار هنر

کارگردان بهترین‌های بعد از انقلاب

کاربران خبرگزاری خبرنگاران با شرکت در یک نظرقواهی کارگردان برگزیده خود را معرفی کردند و در نتیجه آن اصغر فرهادی با اختلاف در صدر انتخاب‌ها قرار گرفت. به گزارش خبرنگاران، حدود ۲۵۰ کامنت قابل انتشار برای نظرخوانی انتخاب سازنده بهترین آثار بعد از انقلاب دریافت شد که کاربران در این کامنت‌ها کارگردان برگزیده خود را معرفی کردند. براساس آرای دریافتی، اصغر فرهادی

با کسب ۱۰۰ رای بیشترین آرا را به دست آورد. در میان کامنت‌ها بارها اسامی فیلم‌های این فیلم‌ساز از جمله «در باره‌الی» و «جدایی نادر از سیمین» ذکر شد.

ابراهیم حاتمی‌کیا با ۷۳ رای در رتبه دوم قرار گرفت. «آژانس شیشه‌ای» ساخته این کارگردان اثری بود که بارها نام آن در میان کامنت‌ها دیده شد. داریوش مهرجویی سازنده فیلم‌هایی چون «لیلا» و «هامون» رتبه سوم را با ۶۴ رای به دست آورد. فیلم «مادر» زندمدی‌الی حاتمی براساس اعلام مخاطبان در کامنت‌ها همچنان محبوبیت بالایی دارد. زنده‌یاد حاتمی ۴۶ رای را به خود اختصاص داد. کمال تبریزی با «مارمولک» ۳۲ رای کسب کرد و در جایگاه چهارم قرار گرفت. «بچه‌های آسمان» و «بیدمجنون» مجید مجیدی موجب شد او رتبه پنجم را با ۲۸ رای به دست آورد. بهرام بیضایی سازنده فیلم‌هایی چون «باشو غریبه کوچک» با ۲۵ رای رتبه ششم قرار گرفت. عباس کیارستمی با ۱۷ رای، ناصر تقوایی با ۱۵ رای، رضامیرکرمی با ۱۴ رای، مسعود کیمیایی و ورخشان بنی‌اعتماد با ۱۳ رای به ترتیب رتبه‌های هفتم، هشتم، نهم و دهم را به دست آوردند.

یار آمد و یاز دل نواز آمد یاز
بهر دل خسته چاره‌ساز آمد یاز
عمرم همه رفته بود از رفتن او
صد شکر که عمر رفته، یاز آمد یاز
(هالالی جنابیی، قرن نهم و دهم، رباعیات)

| اوقات شرعی: آذان صبح: ۵:۴۰ | آذان ظهر: ۱۲:۳۰ | غروب آفتاب: ۱۹:۲۰ | آذان مغرب: ۲۰:۱۵ |

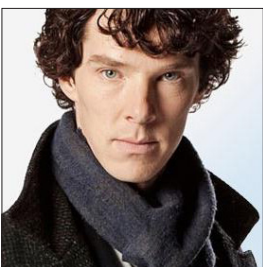
چگونه فیلم می‌ساخته…». بعد از مقدمه، «کارگردان: بهترین شغل جهان»، «فیلم‌نامه: آیا نیازی به نویسنده هست؟»، «سبک»، «بازیگران: آیا بازیگر می‌تواند خجالتی باشد؟»، «دوربین: بهترین دوست کارگردان»، «طراحی صحنه و لباس»، «بالاخره رسیدیم به ساختن فیلم»، «دیدن کار روز قبل رنج و سرمستی»، «اتاق تدوین بالاخره تنهایی»، «آوای موسیقی: صدای صدا»، «میکس: تنها بخش خسته‌کننده سینما»، «کپی اول کودکی متولد می‌شود» و «استودیو: آیا تمام زحمات من برای این بود؟» عناوین فصل‌های این کتاب‌اند.

در قسمتی از این کتاب می‌خوانیم: «حالا می‌رسیم به یک نظریه اشتباه دیگر. مثلاً کارهای ماتیس، شما به راحتی نقاشی‌های ماتیس را می‌توانید بشناسید، به خاطر اینکه این نقاشی‌ها کار آدمی است که همیشه به تنهایی اثرش را آفریدم. کارگردان‌ها تنها کار نمی‌کنند.

شما در کار یک کارگردان تفاوت بصری را حس می‌کنید

اگر او به جای مدیر فیلمبرداری الف با مدیر فیلمبرداری ب کار کرده باشد یا با طراح صحنه پ به جای طراح صحنه ت کار کرده باشد. سعی کرده‌ام در اکثر ژانرها فیلم بسازم. انتخاب مدیر فیلم‌برداری یا سازنده موسیقی متن با همان شیوه انتخاب بازیگر است. فکر اولم این است که به درد این فیلم من می‌خورند یا نه؟ و انتخاب درستی هستند یا نه؟ بوریس کافمن که با او هشت فیلم ساختم مدیر فیلمبرداری عالی برای فیلم‌های دراماتیک بود. فیلم‌های خوبی مثل دوازده مرد خشمگین، امانت‌فروش و آدم‌های ناپایدار را با هم کار کردیم…».

۱۷ ساعت انتظار در صف یک نمایش

اشتیاق تماشاگران برای تماشای نمایشنامه معروف ویلیام شکسپیر با بازی هنرمند سرشناس سینما، باعث به فروش رسیدن تمام بلیت‌ها در چند دقیقه شد. طرفداران بازیگر بریتانیایی بندیکت کامبریج برای تماشای بازی هنرمند محبوب خود در نقش هملت شب را در صف به صبح رساندند. هر چند تمام بلیت‌های این نمایش در چند دقیقه اولیه عرضه به فروش رسید، اما اسان‌ن تئاتر محل برگزاری این

نمایش هر روز ۳۰ بلیت اضافی به‌ارزش ۱۰ پوند برای فروش در همان روز عرضه می‌کند. پیش از این نیز انتظار می‌رفت گروه‌های پرشماری از طرفداران این بازیگر ۳۹ساله برای تماشای اجرای او جذب این نمایش شوند. در این میان دو دانش‌آموذ جوان ایتالیایی به نام‌های جرجیا آلونگی و چپار روسو اولین نفرات در صف تهیه بلیت بودند. آن‌ها برای تهیه بلیت ساعت ۳ بعد از ظهر سه‌شنبه ۴ اوت به سالن محل نمایش رفتند. این در حالی بود که کیشه تهیه بلیت چهارشنبه ۵ اوت ساعت ۳۰: ۱۰ صبح باز می‌شد. نکته قابل توجه اینکه علی‌رغم این همه اشتیاق از سوی طرفداران برای تماشای نمایش کامبریج، در ورودی سالن نمایش، به یک آگهی مزین شده که روی آن نوشته‌اند: «بندیکت کامبریج پیش و پس از اجرای نمایش «هملت» دست‌خط و امضایی به طرفداران نخواهد داد.» بندیکت تیموتی کارلتون کامبریج متولد ۱۹ ژوئیه ۱۹۷۶ است و معروف‌ترین نقش‌های وی استیون هاوکینگ در فیلم هاوکینگ، پل مارشال در کفاره، شرلوک هولمز در سریال اکتباسی شرلوک، و آلن تورینگ در بازی تقلید است.

دارد. یادم نمی‌آید این نکته را در جایی خوانده‌ام یا جزء نتایجی است که خودم به آن رسیده‌ام و آن اینکه یکی از قوانین زبان فارسی که احتمالاً قانون نانوشته‌ای است، این است که جملاتمان را تا حد امکان کوتاه کنیم. یکی از مشترکات متن‌های فارسی ناب از گذشته تا امروز این است که جملاتی کوتاه دارند. پرهیز از جملات طولانی و مرکب و پرهیز از حذف فعل به فرینه معنوی و لفظی‌لا حال و هوای زبان فارسی جفت و جور است. تلاش کنیم در نوشتن تا آنجا که ممکن است مقصود و منظورمان را به جمله‌های کوتاه‌تک‌فعلی تقسیم کنیم. باور کنید در این صورت متنی خواهیم داشت که درصد آشفنگی در آن بسیار پایین خواهد بود.

کاش فارسی رامی‌شناختیم تا بدانیم خداوندگار زبان فارسی، شیخ اجل، سعدی شیرازی چرا به این نتیجه رسیده است که:

چو آب می‌رود این پارسی به قوت طبع

نه مرکبی است که از وی سبق برد تازی